

סודי ביותר - לנמען בלבד

שיחת השגריר דיניץ עם מונדייל ב-17.9 בשעה 1339.

לפי בקשת רוה"מ נפגשתי עם מונדייל כדי להגיב על טיוטת המכתב שהנשיא התכוון לשגר לסאדאט בענין ירושלים. הפגישה התקיימה ביחידות בחדר האוכל.

אמרתי למונדייל שבעת הישיבה הבוקר עם ואנס הובא לידיעתנו, כבדרך אגב, שהנשיא עומד לשגר מכתב לסאדאט המגדיר עמדת ארה"ב בענין ירושלים. עכשיו כאשר הטיוטה בידינו אני מוכרח להגיד לו שהיא גרמה זעזוע רציני לכולנו. המכתב מגדיר את ירושלים כשטח כבוש ובכך שם סימן שאלה על שליטת ישראל בירושלים. אנחנו בשום פנים לא נוכל לקבל זאת ואני מוסמך להגיד לו בשם רוה"מ שלא נחתום על הסכם אם יתלווה אליו מכתב כזה מארה"ב.

לענין מספר אספקטים חמורים: ראשית, הוא נוגד האמת ההיסטורית שהרי ירושלים המזרחית נכבשה בכוח על ידי ירדן ב-48' ושחררה על ידינו ב-67'. לקרוא לירושלים המזרחית שטח כבוש משמעותו לקרוא לאוניברסיטה העברית, הדסה, הכותל המערבי והרובע היהודי בעיר העתיקה - שטח כבוש. לא קיבלנו ולא נוכל לקבל בשום פנים הגדרה כזו.

שנית, זו הפעם הראשונה בכל הדיונים ב- Camp David שארה"ב

יוצאת פומבית עם עמדה משלה, וזאת בנושא הרגיש ביותר.

שלישית, ארה"ב עצמה בכל הטיוטות הקודמות שהגישה ב- Camp David קבעה שירושלים לא תחולק עוד. עשיו היא קובעת ~~זמן~~ והיפוכו le 23.7.

רביעית, ירושלים אינה רק בירת ישראל אלא, כפי שידוע לו, לב העם היהודי. אם ישבר המו"מ על סרובה של ישראל להפקיר את ירושלים תלכד ישראל מסביבה לא רק את כל העם בישראל אלא את כל יהדות התפוצות, ולפי עניות דעתי, מיליונים נוספים שלא יקבלו התנכלות לבירת ישראל.

כך שמכל הבחינות מהלך זה הוא מסוכן בלתי הגיוני ובשום פנים ואופן לא יתקבל על ידינו. אני מפציר בו, כידיד ישראל, שיפעל מיד לביטול המכתב. אין ארה"ב צריכה לחזור על עמדותיה בהזדמנות מו"מ שאנו מנהלים עם המצרים, ובכך לא רק לחבל בהצלחת המו"מ אלא גם להזיק (Prejudice) לעמדתנו במו"מ, כאשר יתקיים בנושא זה.

מונדייל אמר שכאשר שמע שחיפשתי אותו דחופות ברר מה קרה והבין מיד שהמדובר בירושלים. הבעיה היא שסאדאת לחץ בענין ירושלים ועמד על כך שהדבר יופיע בנוסח ההסכם. הנשיא התנגד לכך אך הבטיח לשגר לו מכתב המפרט עמדת ארה"ב בענין ירושלים. הוא מבין את נימוקי וטעוני ויגש מיד לנשיא לדבר אתו בנושא זה. הוא יציע לנשיא שיסתפק בתשובה לסאדאת שתאמר שעמדת ארה"ב בענין ירושלים הובהרה בזמנו מבלי שיחזור עליה.

סודי ביותר

- 3 -

אמרתי לו שאף זה לא טוב מפני שמאז שפירטה ארה"ב את עמדתה בענין
ירושלים חלו שינויים רבים במציאות ובשטח ואפילו בהתנהגות ארה"ב.

מונדייל אמר שמוטב שיצא מיד לנשיא ויראה מה שיוכל לעשות.

רשם : ש. דיניץ

